

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravištvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 19. septembra 1914.

Št. 41.

Poročila iz vojne.

**NA NAŠEM SEVERNEM BOJIŠČU MIR. —
DANKL IN AUFFENBERG STA SE ZDRU-
ŽILA Z GLAVNO ARMADO. — NAŠI UJELI
DOSLEJ 41.000 RUSOV IN 300 RUSKIH TO-
POV. — RUSI VRŽENI IZ VZHODNE
PRUSKE.**

Na severnem bojišču orožje počiva. Tri
tedne so se naše vrle čete skoro neprestano
borile proti velikanski ruski premoči. Sedaj
so se zbrale na ugodnih pozicijah, da se pri-
pravijo za nadaljne boje. Tudi armadi ge-
nerala Dankla in Auffenberga, o katerih so
se širile razne neresnične govorice, sta se
sedaj združili z našo glavno armado.

Ogrski ministrski predsednik grof Tizza
se je o sedanjem vojnem položaju sledeče
izjavil: »Boji naših čet proti Rusom doka-
zujejo, na kaki višini stoji naša armada in
kako izvrstno dan za dnem izpolnjuje svojo
nalogo. Proti hrabrosti naših čet so mogli
Rusi dosedaj postaviti le svojo premoč. Da
je mogla Rusija nastopiti s tako premočjo,
je neovrgljiv dokaz, da je že mesece in me-
sece mobilizirala. Ne da bi doživela kak
poraz je naša armada ohranila svojo enot-
nost. Z vsemi svojimi oddelki je bila ves čas
v nepretrgani zvezi. Naša armada stoji tudi
danes pred sovražnikom nedotaknjena in
polna zaupanja v zmago.«

Nemci so pod izvrstnim vodstvom ge-
nerala Hindenburg vrgli Ruse iz vzhodne
Pruske. Hindenburg je bil prvotno na za-
hodnem bojišču. Ko je bil imenovan vrhov-
nim poveljnikom na vzhodnem bojišču, se
je takoj podal z posebnim vlakom na svoje
novo mesto. Med vožnjo je neprestano do-
bival brzojavna poročila o vojnem položaju.
Napravil je načrt in pošiljal iz postaj, kjer
so menjavali lokomotive, povelja svoji
vzhodni armadi. Ko je prišel na bojišče, je
tako sledila zmaga za zmago. Najprej je
uničil rusko armado ob mazurskih jezerih,

ujel nad 90.000 Rusov in veliko vojnega
plena. Nato je dal svojim četam nekaj dni
počitka, da se je potem lahko s preživljeni-
mi močmi vrgel na Ruse pri Insterburgu.
Tudi tu je zmagal, četudi mu je hotel priti
za hrbet nov ruski (22.) armadni zbor. Da-
nes v vzhodni Pruski ni nobenega Rusa več
in Hindenburg je že prekoračil rusko mejo.

× × ×

NAŠE SEVERNE BRAMBNE SILE DO- SLEJ ZMAGOVITE.

Dunaj, 16. sept. (Kor. urad.) Iz vojnega
poročevalskega urada se uradno poroča:
Zmaga pri Huezvi je ustvarila vojni polo-
žaj, ki je omogočal, da so naše čete prešle
k napadu na močne ruske sile, ko so vdrle
v vzhodno Galicijo. Ker se je pokazala po-
treba, da se podpre naša armada, ki se je
po bojih vzhodno od Lvova pomaknila na-
zaj, je dobila zmagovita komaravska arma-
da povelje, da po kratkem sasedovanju
premaganega sovražnika pusti na mestu
le nekaj slabjših moči, svoje glavne sile
pa razvrsti v prostoru Narol—Uhnov (se-
verno od Ravaruske) za prodiranje v smeri
proti Lvovu, to je skoro ravno v nasprotno
stran, nego je doslej ofenzivno prodirala;
to se je izvedlo že 4. septembra. Kakor je
bilo videti, so Rusi po brezbojnem zavzetju
izpraznjenega Lvova nameravali izvesti
stranski sunek proti Lublinu, o čemer so
mislili, da pač lahko puste v nemar našo
armado, ki je bila pomaknjena nazaj za gro-
deško jezersko črto. Medtem je pa stala ta
armada pripravljena, da poseže v pričako-
vano bitko naše od severa proti Lvovu pri-
hajajoče armade. Le-ta je 5. septembra že
segala čez železniško progo Ravaruska—Ho-
rynice.

Z levim krilom nadalje obvladujoča
prostor Ravaruske, se je 6. septembra z
desnim krilom zaokrenila do Kurnikova in
7. septembra stopila v resne boje z močnimi,

proti severu pomaknjenimi sovražnimi si-
lami. 6. septembra ob jutranjem svitu se je
na 70 km široki fronti Komarno—Ravaruska
začel naš splošni napad, ki je do 11. sept.
vseskoz uspešno potekal in zlasti južno pro-
dri do blizu Lvova.

Kljub tem uspehom je bilo potrebno
odrediti novo grupiranje naše armade, ker
je bilo njeno severno krilo pri Ravaruski
ogroženo in ker so sveže ruske čete v veliki
premoči prodirale tako proti armadi, bo-
reči se v smeri Krasnik, kakor tudi v pro-
storu med le-to in lvovskim bojiščem.

V težkih bojih vzhodno od Grodeka,
10. septembra so se pri tamošnji napada-
joči diviziji nahajali vrhovni armadni po-
veljnik nadvojvoda Friderik in nadvojvoda
Karol Franc Jožef.

Kakor v vseh dosedanjih bitkah in bo-
jih so se naše vrle, sedaj že tri tedne nepre-
stano v boju se nahajajoče čete, tudi pred
Lvovom borile po svojih najboljših močeh
in znova dokazale svojo bravuro in iz-
bornost.

V petdnevni bitki je bilo na obeh
straneh težkih izgub. Zlasti pri Ravaruski
je bilo več ruskih močnih napadov krvavo
odbitih. Zopet je bilo ujetih mnogo ruskih
oddelkov, med njimi veliko častnikov.

Iz izkazov naše vodilne etapne oblasti
izhaja, da je bilo doslej v notranjost monar-
hije prepeljanih 41.000 Rusov in 8000 Srbov.
V bojih smo doslej osvojili nad 300 poljskih
topov.

Če se vse reasumira, se lahko poudarja,
da je doslej naša armada na aktiven način
in v velejunaških bojih uspešno nastopala
proti hrabro in trdovratno se borečemu so-
vražniku.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Hüfer, generalni major.

× × ×

Podlistek.

Bitka pri Komarovu.

Ena najkrvavejših bitk na ruskih boji-
ščinah je bila ona pri Komarovu, kjer je ar-
mada generala Auffenberga porazila ruska
krdela. Ranjenec, honvedski stražmojster,
ki se je te bitke udeležil, pripoveduje v ne-
kem budimpeštanskem listu naslednje zani-
mive podrobnosti:

Naš regiment je izstopil v Jaroslavu iz
vlaka. Mesto je bilo polno vojaštva: na uli-
cah so se gnetli huzarji, ulanci, artiljeristi,
infanterija. Ostali smo v mestu štiri dni. Pe-
ti dan smo dobili povelje: na pohod proti
meji! V krasnem vremenu smo korakali
dva dni ter dospeli na ruska tla. Pred nami
so bili oddelki huzarjev, ki so z uspehom
zavračali pogoste kozaške napade. Pokra-
jina otožna, mali, nekoliko obraščeni brego-
vi in široke planjave. Prva ruska vas, v ka-
teru smo vkorakali, je bila vas Huta. Prebi-
valstvo, ne vem, so li bili Poljaki, Rusini ali
Rusi, nas je iskreno pozdravljalo, duhovščina
nas je prišla blagoslovit. Pred nami so se
nahajali močni oddelki pehote, in ko smo se
iz Hute pomikali proti Josevovu, smo slišali
od vseh krajev pokanje pušk in tu pa tam
je udarilo na naša ušesa votlo gromenje.
Prispeli smo v Krasny Brod. Ena naših bri-

gad se je bila že zapletla v krvave boje z
močnimi ruskimi četami, ki so branile pre-
hod preko reke Wieprz. Dve uri so grmeli
topovi. Mi smo stali kot rezerva, pollaščala
se nas je strahovita nervoznost: poseči v
boj, ne čakati brezdelno, to je bila edina že-
lja, ki smo jo gojili. Toda ni se nam iz-
polnila. Naši huzarji so bili preplavali re-
ko ter padli Rusom v bok: ruske čete so se
morale naglo umakniti proti reki Tabuni.
Skoraj nato smo prekoračili reko Wieprz.
Videli smo pokopavati grmade mrličev. Ob
razklani vrbi, ki je stala na bregu, je plakal
častniški sluga nad truplom svojega oficir-
ja. Pripravljal je preprosti leseni križec, da
ga zatakne na grob junaka.

Grom topov je naraščal. Pred nami so se
pojavnile vedno večje množice naše infan-
terije. Čez polje so dirjala krdela naše ko-
njenice, sablje so se bliskale v žarečem soln-
cu. Bližali smo se Komarovu. Gromenje to-
pov je udarjalo, kakor da bi neprestane
strele švigale z neba — listje v drevju je šu-
štelo od silnega zračnega pritiska. Zdelo se
nam je, kakor da smo v strašnem, velikan-
skem ulnjaku.

Krasen večer je legel na zemljo. Nad na-
mi so se bliščale zvezde, mirno nas je gleda-
la blede luna, ko smo se v polni opravi po-
dali h kratkemu počitku. Drugega dne, 28.
avgusta, nas je ob rani zori vzbudilo treska-
nje topov. Dobili smo povelje, korakati na-
prej in se pripraviti na boj. Tvorili smo re-

zervo. Cel dan smo morali brezdelno gleda-
ti, kako se pred nami razvija velikanska bit-
ka. Od vseh strani so se dvigali lahni ob-
lački dima, z vseh gričev so bučali topovi,
od blizu in daleč so grmeli strelji — nepopi-
sna, nepozabna simfonija smrti je orila ves
dan po poljanah. Solnce je zašlo. V mraku
smo videli švigati topovske krogle kakor
velikanske rakete. V tem smo zaslišali v na-
ši neposredni bližini pokanje pušk, ki je po-
stajalo od trenutka do trenutka živahnejše.
V divjem galopu se nam približala ordonanca
s povelji od brigadirja. Naši častniki so sko-
čili pokonci. Par trenutkov nato so se ogle-
sile naše trombe: Pozor! Bilo je že pozno
zvečer, ko smo se podali na pohod. Kakor
velikanska kača so se vlekale naše čete čez
ravnino. Videl sem, kako se po njej pregibi-
ljejo goste sence, slišal sem vpitje in kriča-
nje; od daleč se je čulo strahovito klepetan-
je mitraljez. Mimo nas se je v tem trenot-
ku gnala gosta truma češkega regimenta z
nasajenimi bajoneti k naskoku. Nekaj stra-
šnih minut je prešlo. Naenkrat naše trombe
glas: Nasadite bajonete, in skoraj nato: K
naskoku! Častniki so nam kazali sovražni-
ka: prišli smo mu bili v bok. Še trenotek:
Kratka povelja. In naenkrat je zašumelo v
naših vrstah: Urá, urá! Prijel sem puško z
vso silo, ne vem, kaj sem kričal, ne vem, ka-
ko sem hitel sredi svojih tovarišev naprej
— vem le, da se je moj bajonet zaril v meh-
ko, da sem suval in suval, da sem skakal

Z JUŽNEGA BOJIŠČA.**Uničenje timoške divizije.**

O borbah s timoško divizijo pripoveduje ranjenci, kakor poročajo peštanski listi, te-le podrobnosti:

Ko je naša armada zapustila Šabac, smo opazili na srbskem obrežju živahno gibanje. Z raznih strani so prihajale vesti, da obstreljuje srbska artiljerija vasi ob slavonskem obrežju. Takisto se nam je sporočilo, da so pričele močne sovražne čete med Topčiderom in Obrenovcem z ofenzivo. Pred enim tednom se je srbska artiljerija postirala nasproti Mitrovici in jo je jela obstreljevati. Mi smo taborili pri Rumi. V soboto 5. t. m. popoldne so jeli Srbi s topovi obstreljevati na naše pozicije ob Savi. Na to obstreljevanje smo le malo reagirali. V soboto ponoči sta dobila dva bataljona našega polka povelje, naj se umakneta ob Savi v smeri proti vzhodu. Zavzeli smo pozicije nasproti Jarku. Vso noč so se vršile praske med predstražami. Dobili smo povelje, naj popolnoma mirujemo. Drugo jutro smo opazili, da se onstran Save pomičejo močne sovražne čete proti obrežju. Naši voji so se umaknili in so ostavili ob savski obali samo straže. Korakali smo štiri kilometre proti severu. Tu smo našli tri druge bataljone, s katerimi smo se združili. Nato smo slišali živahno pokanje pušk. Kasneje smo izvedeli, da hočejo Srbi preko Save in da nameravajo zgraditi pri Jarku most. Dobili smo povelje, naj z našim vojem prodremo do Save. Prišedši tjakaj, smo zapazili, da je Sava polna čolnov, v čolnih pa da so srbski vojaki. Srbska artiljerija je ščitila prehod preko reke. Sporočili smo to poveljstvu in dobili ukaz, naj mirno ostanemo na svojem mestu.

Vedno več čet je prihajalo semkaj, a vse te čete so odkorakale proti severovzhodu. Poldrugo uro smo gledali, kako so prihajale mimo. Na srbskem obrežju so Srbi pričeli z gradbo mostu. Artiljerija je bila že pripravljena, da tudi krene preko reke. V tem hipu sta udarili dve naši granati med čete na srbski obali. Vnel se je ljut artiljerijski boj, ki je končal s tem, da se je srbska artiljerija umaknila. Reka je bila še polna čolnov. Te smo zapored porušili. Nato je zopet jela streljati srbska artiljerija.

Tudi pri Soficah se je pričela artiljerijska borba, a mi smo še vedno morali ždeti na istem prostoru. Med tem se je zmračilo. Ob 9. zvečer smo dobili povelje, naj se pridružimo svojemu bataljonu. Ob pol 10. smo bili že v boju. Pred nami se je gnetla velika množica, bili so to srbski voji. Jeli smo streljati nanje od spredaj, neka druga kolona je streljala nanje z desne. Tudi strojne puške so dobro opravljale svoj posel. Potisnili smo tako Srbe do Save. V tem boju sem bil ranjen. Ko so me prinesli na obvezovališče, so mi pripovedovali, da so bili Srbi popolnoma uničeni.

čez trupla, da mi je tu pa tam padla gorka kaplja krvi na roke in da se navzlic vsemu našemu pritisku ruske vrste niso hotele umakniti. Divje kričanje in rohnenje me je obdajalo, pred očmi so se mi delali rdeči kolobarji. Ustnice so mi krvavele. Že so ležale pred menoj cele grmade mrličev in ranjenec in sovražnik se je še vedno držal. Naša stotnija je omagovala. Pričeli smo se korak za korakom umikati. Slišal sem stotnikov glas: »Držite se, fantje, še trenotek, pomoč je že tu!« V boj so posegle sveže naše čete. Znova smo kričali, znova smo suvali v temno rusko maso, ki je stala pred nami. Naenkrat sem zagledal pred seboj prazen prostor — nobenega sovražnika več. Rusi so se bili v divjem begu umaknili. Od leve in desne so jih naše čete prijele. Nepopisno navdušenje se nas je polastilo — šli bi bili takoj zopet naprej. Toda novi, sveži polk je bil med tem že korakal skozi presek, ki so ga napravili naši bajoneti, ter napadel rusko fronto v hrbtu. To je odločilo zmago. Tisoče sovražnikov smo zajeli. Mimo nas je jahal general: Bravo, junaki, izvrstno ste se obnašali! Oči so se mu iskriale, toda odgovoriti nismo mogli, tako smo bili utrujeni. Zapalili smo cigarete, počasi so se nam vračale moči. Ob luninem svitu so nam naši častniki čitali polkovno povelje: »Dragi fantje, zmagali smo!« Drugega dne je pričela bitka znova. Pomikali smo se proti reki Huczi. Tam me je zadela krogla v nogo.

Neki drugi ranjenec pripoveduje:

Brez odpora smo pustili Srbe prikorkati v polkrog, ki smo ga napravili pri Rumi. Ko so bili že vsi Srbi v tem polkrogu, jih je jela obstreljevati naša artiljerija s Sific in Jarka. Srbi so spoznali katastrofo, a se niso več mogli izogniti boju. S puškami in bajoneti smo jih potisnili v Savo. Okrog 3000 Srbov je padlo, oziroma je bilo ranjenih. Tudi v valovih Save jih je utonilo več sto. Ostali so se morali dati ujeti.

× × ×

V SREMU IN BANATU NI NOBENEGA SOVRAŽNIKA. — 8000 SRBOV MRTVIH IN RANJENIH. — SRBI IMAJO ŽE 25 TISOČ PADLIH. — SRBIJA SKLICUJE VOJAKE ČETRTEGA POZIVA.

Po »Kölnische Zeitung« priobčuje »Grazer Tagblatt«:

Zemun je civilno prebivalstvo zapustilo, ker Srbi streljajo na mesto, čeprav je odprto. Naše čete so nato pričele obstreljevati Belgrad, ki je bil v kratkih urah podoben razvalinam in je na več krajih gorel. Neomajno zaupanje do vojaštva se je okrepiło z dejstvom, da med Zemunom in Novim Sadom vlaki zopet redno vozijo.

Brezupne razmere v Srbiji.

Iz Niša poročajo v Sofijo, da je položaj Srbije brezupen; Srbi sami priznavajo njihove izgube doslej **25.000 mož mrtvih in ranjenih**. Sedaj je pa prišel v deželo drug, nov sovražnik: **lakota**. Živil je komaj toliko v zalogi, da komaj zadoščajo potrebam niškega okraja, kamo-li za preskrbo armade.

Srbska vlada je stopila v dogovor z nekaterimi v Bulgariji bivajočimi grškimi trgovci z živili, da si zagotovi dobave. Kljub posredovanju ruske vlade je pa Bulgarija zabranila izvoz blaga, sklicujoča se na izdano prepoved in nevtralnost.

Splošna stiska je tem večja, ker so vsi večji kraji prenapolnjeni; vrhu tega pustošita po deželi kolera in griža. List »Velika Srbija« opisuje obupni položaj beguncev iz Belgrada in Šabca in dela vladi bridke očitke. Cene stanovanj rastejo povsod do blazne višine; za majhno stanovanje v Nišu, ki je stalo prej 20 do 30 dinarjev na mesec, se zahteva sedaj po 200 do 250 dinarjev.

Sofija. Srbija je že prisiljena sklicati vojake četrtega poziva.

× × ×

Srbi vrženi iz Srema in Banata.

Dunaj, 16. septembra. (Kor. urad.) Uradno se naznanja: **Srbske moči, ki so vdrle čez Savo, so bile povsod vržene nazaj. V Sremu in Banatu ni nobenega sovražnika več.**

Namestnik načelnika generalnega štaba **pl. Höfer**, generalni major.

× × ×

Na drugem mestu priobčujemo uradno poročilo, da so naše čete doslej ujele 8000 Srbov.

× × ×

DEVETDNEVNI BOJI NA FRANCOSKEM ŠE NEODLOČENI. — NEMŠKE POZICIJE UGODNE.

Berolin, 16. septembra. (Kor. urad.) **Veliki glavni stan poroča 15. septembra ob 9. uri zvečer: Boj, ki se je zadnja dva dneva vršil na desnem krilu zapadne armade, se je danes razširil tudi na vzhod, na armade do Verduna, ki imajo stik z zapadnimi četami. Na nekaterih mestih razsežnega bojnega polja je bilo doslej zaznamovati delne uspehe nemških čet, v ostalem je bitka še neodločena.**

× × ×

Berolin, 16. septembra. (Poročilo »Slovincu«.) **Bitka med Parizom in Vogezi poteka v korist Nemčije.**

× × ×

PONESREČENI IZPAD BELGIJCEV IZ ANTWERPNA.

Berolin, 14. septembra. (Kor. ura.) Uradno se poroča: **V Belgiji so včeraj nemške čete vrgle tri belgijske divizije, kjer so udrle iz Antwerpna nazaj.**

NEMCI PRED OSTENDE.

Berolin, 14. septembra. »Berl. Z. a. M.« poroča, da je Angleška ustavila ves parobrodni promet z Ostende.

Ta angleška odredba se je izvršila gotovo vsled poročil, da se bližajo nemške čete od Genta in kaže, da Angleži ne morejo niti v kanalu s svojim velikanskim brodom zavarovati paroplovnega prometa.

NEMŠKA KRIŽARKA »HELA« SE POTOPILA.

Berolin, 14. septembra. (Kor. urad.) Uradno poročilo. Dne 13. t. m. dopoldne se je Nj. Vel. mala križarka »Hela« potopila vsled torpednega strela nekega sovražnega podmorskega čolna. Skoro vse moštvo se je rešilo. — Nadomestni šef admiralskega štaba: Behncke. — (Mala križarka »Hela« je 105 metrov dolga, 11 metrov široka, ima 2036 ton, 6000 konjskih moči in 8 topov. Leta 1895. so jo izpustili v morje.)

× × ×

RUSI PRIZNAVAJO SVOJ PORAZ V VZHODNI PRUSIJI.

Petrograd, 14. septembra. (Kor. urad, via Kopenhagen.) Petrogradska brzojavna agentura priobčuje komunike ruskega generalnega štaba, ki pravi: Z ozirom na dejstvo, da smo morali posvetiti bojišču v Galiciji svojo posebno pozornost, nismo mogli v Vzhodni Prusiji razpolagati z zadovoljnim številom čet, ki bi bile nadaljevale s prva posrečeni vpad v to ozemlje. Radi tega se je armada generala Rennenkampfa že v prvih dneh septembra ustavila na črti Gerdanen-Labiau. Dne 7. septembra so pričele nemške čete s splošno ofenzivo proti tej armadi in naši meji. Vsled težavnega terena v pokrajini Mazurskih jezer se ni dalo dobro dognati, kako močne so tam zbrane nemške čete. Šele dne 10. septembra je spoznal general Rennenkampf, da so Nemci njegovo levo krilo prehiteli ter je bil vsled tega primoran se umakniti. Drugi dan smo na gotovih točkah podvzeli aktivne operacije, da zadržimo neprijateljsko ofenzivo. Vsled teh operacij smo mogli dognati, da stoji proti nam numerično nas jako nadkrijujoča nemška vojska. Boj na tej fronti se nadaljuje. (K temu priznanju je treba dodati uradno sporočilo nemškega velikega generalnega štaba z dne 13. t. m., ki pravi: V Vzhodni Prusiji je položaj odlično dober. Ruska armada beži v popolnem neredu. Dosedaj je izgubila najmanj 150 topov in 20.000 do 30.000 neranjenih vojakov.)

× × ×

ANGLEŽI TRANSPORTIRAJO INDIJSKE ČETE.

Frankobrod ob Meni, 14. septembra. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Milana: Italijanski stacionar »Genfida« je videla pri Massani stranport indijskih čet, ki se je vozil od Sueza. Transport so spremljale tri oklopne križarke in veliko torpedov.

ANGLEŽI SE BOJE POMORSKE BITKE.

London, 15. septembra. »Times« pišejo: Admiral Jellicon opravlja angleški državi neprimerljivo službo s tem, da zadržuje nemško brodovje od visokega morja. Velike pomorske bitke med angleškim in nemškim brodovjem bi lahko prinesle prav tisti položaj, ki je povzročil uvod nemškega mornariškega zakona iz leta 1900. Mi bi sicer zmagali, ali ta zmaga bi bila lahko draga, da bi za dalj časa prenehali biti največja pomorska sila.

PREVOZ INDIJSKIH ČET V EVROPO.

Frankfurt ob Meni, 12. septembra. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Milana:

Italijanska štacionarka »Cunfida« je videla pri Massauahu transport indijskih čet v smeri proti Suez, ki so ga spremljale tri angleške oklopne križarke in veliko število torpedovk.

London, 13. septembra. (Kor. urad.) Lord Curzon je v nekem govoru v Glasgowu izjavil, da hoče še doživeti, da se bodo sulice bengalskih konjenikov (Bengalija je pokrajina v Indiji) blesketale po ulicah Berolina in da se bodo po potsdamskem parku šopirili temnorjavi Gurkasi.

Svarilo.

Prebivalstvo Štajerske, Koroške, Kranjske in Primorja, se pozivlja, da s svojim lastnim ravnanjem podpira odredbe, katere so izdale politične in vojaške oblasti v varstvo splošnosti proti zvišanju cen.

Prekoračenja maksimalnih tarif naj se nikar ne trpi.

Ponujanje višjih kakor maksimalnih cen od strani kupovalcev je nespametno in nepatriotično.

S trajnim zadrževanjem potrebščin v večji množini, kakor se jih rabi za lastno domače gospodarstvo, se ne bo doseglo dovoljenja višjih cen, pač pa zaplembo in kazni.

Vsaka agitacija proti v tem oziru izdanim razglasom itd. tako od strani posameznikov kakor od strani korporacij, je popolnoma nedopustna; istotako vsako javno kritikovanje, ki bi utegnilo javnost razdraževati.

Vsako kršenje takih določb — tudi če so te izdane od političnih oblasti, se bode kaznovalo od vojaških domobranskih sodišč (§ 2. ces. naredbe z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 156, § 65 b civilnega kazenskega zakona, § 341 b vojaškega kazenskega zakona.

Kazen: težka ječa od 1 do 5 let.

Vojaško poveljništvo nikakor ne bo trpelo, da bi kdorkoli iz morebitne javne stiske poseben dobiček imel.

Gradec, 7. septembra 1914.

Vojaški poveljnik: **Matanovich** m. p., generalmajor.

Ranjenci v Celovcu.

C. kr. domobranska bolnišnica:

Nad. rez. inf. Unterweger Franc, dpp. 4, 9; rez. inf. Leitner Franc, dpp. 4, 8; rez. inf. Kofler Matija, dpp. 4, 4; rez. inf. Kapun Konrad, dpp. 4, 10; rez. inf. Gostič Franc, dpp. 4, 10; inf. Hložek Janez, dpp. 4, 10; des. Hafner Šimen, dpp. 4, 1; nad. rez. inf. Kopanz Aleš, dpp. 4, 2/2. m. str. k.; rez. inf. Jobst Peter, pp. 7, 2; inf. Rudolf Jožef, dpp. 4, 3; nad. rez. inf. Dreier Jurij, dpp. 4, 6; nad. rez. inf. Blassnig Karol, dpp. 4, 4; rez. inf. Rauter Konrad, dpp. 4, 3; rez. inf. Pichler Peter, dpp. 4, 7; rez. inf. Moritz Jakob, pp. 7, 12; inf. Schlögl Alojzij, dpp. 4, 7; rez. inf. Zaslaznik Anton, dpp. 4, 2. nad. komp. Vsi so lahko ranjeni.

Dnevne novice in dopisi.

Ranjeni in bolni častniki. Dne 14. septembra je bila izdana lista ranjenih in bolnih častnikov, iz katerih povzemamo imena ranjencev iz Slovincem znanih polkov: Klimann Tomaž, stotnik pp. 17, ranjena noga vsled padca, Augarten na Dunaju; Lorber Ferdinand, poročnik pp. 47, obstreljen na levem podlaktu, voj. boln. št. 14 v Lvovu; Mirnik Franc, kadet dpp. 4, strel v desna meča in zlomljena noga, Vereinsreservespital št. 3 na Dunaju; Müller Friderik, stotnik dpp. 4, strel v levo roko, voj. boln. št. 14, Lvov; baron pl. Stillfried in Rathenitz, polkovnik pp. 47, strel v desni podlaket, Augarten na Dunaju; Reichard Rajmund, praporščak pp. 47, rana na trebuhu, voj. boln. 14, Lvov; Renelt Avg., stotnik, pp. 97, strel na desni strani prs, voj. boln. 14 v Lvovu; dr. Jožef Rapoc, pp. 97, strel skozi levo roko, voj. boln. 14 v Lvovu; Friderik Schenn, asist. zdravnik pp. 87, strel v desna meča, Lvov; Hugo princ pl. Thurn in Taxis, ritmojster, d. p. 6, bolan, rez. boln. v Lubaczowu; Traunsteiner Maks, nadporočnik pp. 47, Lvov; Wallner Leander pp. 27, Lvov.

17 krat je bil ranjen neki vojak, ki se nahaja sedaj v neki graški bolnišnici. Ko je bil 15 krat zadet, se je še bojeval; pri zadnjih dveh kroglah je postal šele nespособen za boj.

12. seznamek izgub še ne vsebuje izgub 3. kora. Med imeni se nahajajo sledeča slovenska imena: Jakš Janez, rezervni poročnik, pp. 91, ranjen; Kremžar Jožef, major pp. 91, ranjen.

Slovenski učitelj padel. Poroča se nam, da je kot junak na bojišču padel gosp. Seb. Krotki, učitelj v Poljčanah, rojen leta 1881.

v Rušah. — Nadalje izvemo, da je ranjen g. J. Rakuša, nadporočnik domobranskega pešpolka št. 26.

Kot junak je padel na severnem bojišču edini sin deželnega poslanca Hoferja v bitki dne 26. avgusta. Bojeval se je izredno hrabro.

Odlikovan slovenski junak. »Slovenski Narod« poroča: Praporščak Anton Thaler je bil na bojišču dne 5. t. m. odlikovan z veliko srebrno kolajno za hrabrost. Odlikovan je bil, ker se je junaško boril s kozaki. V eni izmed bitk je Thaler sredi kozških čet neustrašeno branil brzozjavno štacijo in jo držal do konca v kljub vsem napadom. Thalerju je čestital sam ekscelenc vitez Auffenberg, s slavo ovenčani zmagovalec v bitki pri Zamošču in Komarovu. General je bil z junaškim praporščakom nad vse ljubezniv. Vprašal ga je, kje je doma, in ko mu je Thaler povedal, da je Ljubljčan, se je prijazno nasmehnil in rekel: Tudi moja soproga je Ljubljčanka. Thaler je znan kot eden najboljših slovenskih telovadcev. V vzorni sokolski vrsti se je dvakrat udeležil mednarodne gimnastične tekme, in sicer v Luksenburgu in v Turinu. Z odlikovanjem, ki ga je dobil Thaler na bojišču iz rok takšnega znamenitega vojskovodje, kakor je Auffenberg, je počaščen ves slovenski narod, ki je ponosen na to, da se njegovi sinovi bore za dom in cesarja tako junaško, da jim zmagoviti poveljnik sam izreka svoje priznanje in pohvalo.

O 17. pešpolku poroča »Slovenec«: Naši kranjski fantje so se na severnem bojišču postavili tako, kakor je vsa domovina pričakovala od njih. Pešpolk št. 17 je izvršil dejanja, ki zaslužijo, da ga proglase za železni polk avstrijske armade. Neresničnost vesti, da bi bil naš polk uničen, najbolj ovržejo dejstva, da je bil naš polk že trikrat v boju: pri Krasnem in dvakrat pri Grodeku. Pri Grodeku je k zmagi našega orožja mnogo pripomogla v prvi vrsti nepopisna hrabrost slovenskih vojakov.

Vojaško pismo. Od vojaške oblasti cenzurirano pismo nekega rezervnega poročnika se glasi: »Videti je, kakor bi me ščitila višja moč; preстал sem dne 26. avgusta najhujši topovski ogenj. Kakih 30 korakov pred mano udari v zemljo granata. Jaz jo opazim in skočim urno nekaj korakov v stran. V istem trenutku se granata zopet dvigne in zarije v zemljo ravnotam, kjer sem jaz poprej ležal. Par dni pozneje, zadnjo soboto in nedeljo zopet podobna sreča. Oba hoja sta zahtevala od častnikov moje stotnije po dve žrtvi. Stotnik, en poročnik in praporščak so ranjeni, en poročnik mrtev in jaz sem začasno poveljnik cele stotnije. Kdaj dobiš to poročilo, ne vem, ker jaz niti sam ne vem, kdaj mi bo mogoče karto oddati.« (Dopisnica je naslovljena od 4. IX.)

Poziv na kmetsko prebivalstvo. Tri velike korporacije, namreč agrarna centrala, kmetijska družba na Dunaju in splošna zveza kmetijskih avstrijskih zadrug, so izdale patriotično-navdušen oklic, v katerem pozivajo vse kmetsko prebivalstvo v Avstriji vseh narodnosti in strank, naj pridno dela na polju, da bo imela armada in mestno prebivalstvo dovolj živeža, in naj neopravičeno ne podražuje živil. To, pravi oklic, je častna dolžnost kmetskega stanu!

Pozor pred izkoriščevalci! C. in kr. vojaško poveljstvo v Gradcu je izvedelo, da kupujejo na Primorskem živinski trgovci klavno živino in skušajo s pretvezo, da so vojaški mesarji, doseči nizke cene. Ker vojaško poveljstvo ni dalo nobenega ukaza za nakup klavne živine, so dobile vse čete in zavodi vojaškega poveljniškega okoliša nalog, da oskrbijo osebam, ki bi nakupovale klavno živino za njihove namene, s predpisanimi legitimacijami.

Konji na posodo. C. in kr. vojno ministrstvo naznanja, da se je v korist poljedelstvu okoliš, v katerem se morejo prepustiti dispozicijski konji, razširiti od 6 na 24 ur, to se pravi: Rajon, v katerega obsegu se konji lahko izposodijo, naj se izvoli tako, da dosepejo konji zopet v konjsko zbirališče najmanj v 24 urah.

Izpred deželnoobrambnega sodišča. Iz Gradca se poroča: Nadalje so iz preiskovalnega zapora izpuščeni: Franc Šegula, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru; Jožef Čížek, dekan v Jarenini; Martin Medved,

župnik v Laporju; I. Rihtarič, živinozdravnik v Ljubnem; Simon Pušnik, župan v Črešnjevcu.

Djekše. (Nesreča.) V nedeljo, dne 6. t. m., je posestnica Opresnikove kmetije Jera Lobnik na lestvi stoje obirala pozne črešnje. Naenkrat se ji zlomita dva klina pri lestvi in žena pade tako nesrečno, da se je smrtnonevarno poškodovala. — Dne 10. t. m. je poldrugo leto stari Friderik pri Velhu prišel neopažen preblizu vode. Pri igranju je padel v vodo in se v par minutah v sicer mali vodi utopil.

Globasnica. (Rdeči križ.) Dne 13. septembra 1914, to je na praznik Marijinega Imena, se je v župni cerkvi Globasnica za župniji Globasnica in Steben nabralo 53 K 40 h za avstrijski Rdeči križ.

Jezerko. (Praktičen patriotizem.) Pri nas se razburljivi trenutki sedanjega položaja ne občutijo v toliki meri, kakor v mestih in trgih, kjer razburjajo ljudstvo dostikrat z fantastičnimi izmišljotinami, vendar pa vlada tudi v naši gorski vasi neka tesnoba, nek neprijeten zrak — nek notranji strah; kaj bodo prinesli prihodnji dnevi — posebno se bojijo naše žene in matere za svoje može in sinove, ker pošta ne prinese skoraj nobenih poročil z vojnega polja. Svoj nežen čut do ranjencev in svoj patriotizem pokazali so pa prebivalci s tem, da so toliko darovali za Rdeči križ. Štiri odlične gospe, g. Šenk, žena veleposestnikova, g. Pija Hoja, veleposestnica, g. Marija Offner, mlada Ankovca, veleposestnica in Apolonija Virnik, žena županova, ki so iz svoje ljubeznivosti prevzele to delo, zbrale so okoli 900 K — gotovo za malo občino ogromna vsota. Tudi druge, za ranjence potrebne reči, kakor »natekuje« (Grante) pridno zbirajo ljudje in pošiljajo na Rdeči križ. — Podpirajo pa vojskujoče se vojake tudi s tem, da se prav pridno in v ogromnem številu udeležujejo molitvenih ur, ki jih opravljamo vsak teden 3krat ob 7. uri.

Velikovec. (Prva ranjenca.) V nedeljo, 5. t. m., sta prišla v naše mesto prva dva ranjenca s severnega bojišča, gospod učitelj Schiestl iz Velikovca in posestnik Jožef Napečnik z Vovbrske gore. Schiestl ima tri rane na desni nogi, ki mu jih je zadal z bajonetom ruski vojak, katerega je Schiestl nato pobil s puškinim kopitom. 16 ur je ležal na bojišču, nakar ga je našla saniteta. V močvirnatem kraju se je nalezel tudi revmatizma. Napečnik je ranjen na levi strani prs in se počuti razmeroma dobro.

Sveta vojska.

Deset zapovedi za uživanje sadja. 1. Skrbni, da bo tvoja družina redno vsak dan uživala sadje. — 2. Uživaj samo zrelo sadje. — 3. Sadje naj se pred jedjo umije. — 4. Olupi sad le tedaj, kadar je to res potrebno. — 5. Ne uživaj s sadjem tudi pešek. — 6. Ne meči lupin in pešek na ulico ali cesto. — 7. Ne pij vode hitro po zaužitju sadja. — 8. Uživaj sadje zmerno. — 9. V letih, ko sadje ne obrodi, uživaj posušeno sadje. — 10. Kupuj domače sadje. — **Dodatek:** Letos je prav posebno treba modro ravnati s sadjem, ko utegne še drugih živil primanjkovati. Poleg tega, da se sadje suši, se iz njega lahko delajo tudi druge zdravne in dobre jedi. Samo znati je treba jih narediti. Vsakdo pa najde o tem bogatega gradiva in pouka v knjigi »Sadje v gospodinjstvu«. Kratko navodilo o ravnanju s sadjem in o domači sadni uporabi z dostavkom s konserviranjem zelenjadi, priredil M. Humek, deželni sadjarski učitelj. Dobiva se knjiga broširana in vezana v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in pri »Sadjarskem društvu« v Šmarci, p. Kamnik (Kranjsko) ter stane nekaj vinarjev čez 1 K. Toplo priporočamo! **Naročajte skupno!**

Razno iz vojne.

BREŽIČNI BRZOJAV V VOJSKI.

Kakšnega pomena je brezlični brzozjav, se je pokazalo že v zadnjih vojnah. Vsaka vojskujoča se moč si je še vedno prizadevala, da bi uničila brzozjavne naprave svojega protivnika in mu tako onemogočila naglo poročanje. Odkar pa je v rabi brezlični br-

zojav, je pokončanje brzojavnih zvez onemogočeno: nevidno švigajo brzojavna poročila preko nasprotnikovih glav v poljubne daljave. Zato je brezžični brzojav v današnjih vojnah, dasi so vojni brzojavi še vedno v rabi, tolikega pomena, in države hite staviti na kopnem in na ladjah kar največ celic brezžičnega brzojava. Od sedaj vojskujočih se držav imajo:

Anglija 1572 celic brezžičnega brzojava; Nemčija 646, Francija 375, Rusija 156, Japonska 110, Avstrija 103, Belgija 33 celic brezžičnega brzojava.

Torej ima Anglija več celic kakor vse druge vojskujoče se države skupaj. Navedene celice služijo v miru do malega vse za splošno korespondenco, v vojnem času jih pa porušijo, ker bi bila sicer onemogočena cenzura brzojavnih poročil in kontrola eventualnega poizvedovalnega delovanja, zato pa prenesejo aparate brezžičnega brzojava na automobile, aeroplane itd., kjer so vojskujočim se armadam velikanskega pomena. Umevno je samo po sebi, da je pomen poštinih golobov jako padel, odkar je Marconi izumel brezžično brzojavljenje. Še v zadnji francosko - nemški vojski leta 1870/1871 so posredovali pisemski stik med obleganimi Parižani in ostalo Francijo edinole poštni golobi, ki so jih izpuščali iz mesta s pomočjo balonov. Rusija je rabila rajše sokole, ker so hitrejši in vztrajnejši od golobov. Da pa niso poštni golobi tudi po iznajdbi brezžičnega brzojava brez pomena, pričajo vojaške naredbe raznih vlad, ki ne dopuščajo neupravičeno rejo poštinih golobov.

Najnovejša poročila.

SRBI V SREM PORAŽENI. — GLAVNA SRBSKA MOČ UNIČENA.

Dunaj, 17. septembra. K ponesrečenemu vpadu Srbov v Srem se javlja, da je število Srbov, ki so vpadli v Srem, znašalo 15.000. Mi smo, kakor pri Mitrovici, mirno pustili, da so napravili preko Save dva mostova. Srbi so prešli na mostovih in splavih Savo ter so imeli seboj lahko topništvo in godbo. Naši so Srbe obšli in jim odrezali povratek. Srbov je padlo nad 3000; vjetih Srbov je več tisoč. Tudi na Ogrsko vpadli Srbi so skoro popolnoma uničeni.

Dunaj, 16. septembra. Na južnem bojišču se je poizkus Srbov, zavzeti Srem, popolnoma izjalovil. Za to namero so postavili Srbi pet pehotnih divizij, to je 60 bataljonov. Čez Savo so prišli pri Mitrovici-Klenaku nasproti Šabcu in Progarju, čez Doňavo pa pri Pančovi. Naše čete so se na povelje navidezno le slabo upirale, ker je bilo v interesu dobre stvari, pustiti Srbe čez ob reki, da bi jih pozneje napadli. Napad bi se izvršil šele potem, ko bi bile srbske čete že daleč čez mejo. Srbsko vojno vodstvo se je pustilo preslepiti in je šlo v nastavljeno past. Najprvo so naše čete napadle srbsko timoško divizijo, ki je prišla čez Savo pri Mitrovici in prodrla do Rume, in jo popolnoma uničile. O podrobnostih smo že poročali.

Nadaljna operacija se je izvršila s tem, da so naše čete prijele južno od Injije dve srbski diviziji, ki sta prišli čez Savo na črti Kupinovo — Progar. Obe srbski diviziji sta bili decimirani. Srbske mostove čez Savo so naši donavski monitorji razstrelili. Kar Srbov ni bilo v boju ujetih ali padlo, so večinoma utonili v Savi. Ostanki teh dveh divizij blodijo po močvirjih ob Savi, kjer jih naši zasledujejo in po večini ujamejo. Enaka usoda je zadela srbsko divizijo pri Pančovi. Enemu delu se je posrečilo rešiti na donavski otok, kjer so ga ujeli naši donavski monitorji. Glavna srbska moč je uničena; Srbi so izgubili tri in pol divizije.

ZAGREBČANI PROSLAVLJAJO ZMAGO NAD SRBI.

Zagreb, 17. septembra. Na oklic zagrebskega župana, naj izobesijo vse hiše zastave in se okrase, je hrvaški Zagreb tudi z navdušenjem storil. Vse hiše so v zastavah. Včeraj zvečer je bila bakljada, ki se je izpremenila v velikansko manifestacijo hrvaške misli. Sprevod je bil krasen, vse ulice so bile polne ljudstva, ki je na ta način najlepše proslavilo velikansko zmago nad sovražnikom.

PRINC JURIJ IZGINIL.

Budimpešta. »Az Est« poroča: Po vesteh ujetih častnikov je pripeljal princ Jurij srbske čete do meje. Ko so šle srbske čete čez mejo, izginil je princ Jurij brez sledu in nobeden ga ni nič več videl.

NAŠE ČETE NA POTU V VALJEVO.

Bjelina. (V Zagrebu uradno cenzurirano.) Naše čete, ki so pred nekaj dnevi prekoračile Drino in šle v Srbijo, gredo proti Valjevu. Pri našem prehodu čez Drino so imeli Srbi grozne izgube. Drina je bila polna pobitih Srbov.

POSLANCI DUME PROTI VOJNIM PREDLOGAM.

Bukarešt, 17. septembra. Socialnodemokratski poslanci ruske dume in poslanci delavskih organizacij so sklenili, da se ne udeležijo sej, v katerih bodo o vojnih predlogah razpravljali.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah Jugoslovanska razpošiljalna

R. STERMECKI v Celju 308, Štajersko.

Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri so vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

J. WIESAUER

lončar v Celovcu
Živinski trg štev. 9

priporoča peči, štedilnike, stenske obklade, kuhinjske posode.
Točna izvršitev vsakovrstne poprave.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913 po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortiran, vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zeleno“ po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2.30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Sirup s sidrom Sarsaparillae

compos.

Zdravilo za čiščenje krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.

Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom
Bolečine odpravljajoče mazilo
pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd. —
Steklenica K — 80, 1.40 in 2.—

ŽVEPLENO MAZILLO S SIDROM

lajša srbenje pri lišajih itd. — Lonček K 1.—

Dobiva se skoro v vseh lekarnah ali naravnost v
Dr. Richterjevi lekarni „Pri zlatem levu“
Praga I, Elizabetina cesta 5.

POZOR!

Odda se

veliko gostilniško obrtno podjetje na Koroškem

s 1. oktobrom 1914 pod ugodnimi pogoji v najem. Pojasnila daje upravništvo lista »Mir« v Celovcu.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica K 8,000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1,000.000.—

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurznal izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spjletu, Tratu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 % naprej.